

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 11 sierpnia 2024 roku

ZEW.422.12.2024.LK

**Szanowna Pani
Barbara Nowacka
Ministra Edukacji**

Szanowna Pani Ministro,

jako Rzeczniczka Praw Dziecka monitoruję sprawę podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w kontekście wysokości tej subwencji naliczanej na uczniów lub słuchaczy spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737), czyli w ramach tzw. edukacji domowej.

Podstawą ustalenia wysokości subwencji oświatowej jest przeliczeniowa liczba uczniów ogółem, która jest otrzymywana „przez zastosowanie zróżnicowanych wag i wskaźników dla wybranych kategorii uczniów, słuchaczy, wychowanków i dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, określonych typów szkół i rodzajów placówek oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego etapy rozwoju zawodowego nauczycieli (nauczyciel początkujący, nauczyciel mianowany, nauczyciel dyplomowany)”¹. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w 2023 r. i w 2024 r.² liczbę uczniów lub słuchaczy spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą (w edukacji domowej) przelicza się według wskaźnika 0,8. Jeśli jednak w danej szkole liczba takich uczniów jest większa niż 200, przy obliczaniu statystycznej liczby uczniów lub słuchaczy, liczbę tych uczniów lub słuchaczy w danej szkole wynoszącą 200 mnoży się przez 0,8, a ich liczbę

¹ Zob. uzasadnienie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2024, <https://legislacja.gov.pl/projekt/12378311/katalog/13014075#13014075>, dostęp: 9.08.2024 r.

² Zob. rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2023 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2820) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2024 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2755 ze zm.).

powyżej 200 mnoży się przez 0,2 lub 0,4 (w zależności od tego, jaki odsetek uczniów w danej szkole spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w ramach edukacji domowej).

Organizacje działające w obszarze edukacji domowej oraz rodzice uczniów, którzy korzystają z tej formy edukacji podnosili, że przyjęty sposób wyliczania subwencji oświatowej na uczniów lub słuchaczy spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w edukacji domowej sprawia, że przyznawana kwota subwencji oświatowej jest znacząco obniżona w stosunku do kwoty tej subwencji naliczanej na uczniów kształcących się w formie stacjonarnej, co przekłada się na trudności w funkcjonowaniu szkół, których większość lub wszyscy uczniowie pozostają w edukacji domowej³. Przyjęte rozwiązania mogą przy tym powodować pozbawienie uczniów możliwości korzystania przez nich z takiej formy spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.

Wsluchując się w te głosy, mając na uwadze prawa i dobro dzieci, w tym ich prawo do edukacji, działając na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2023 r. poz. 292), proszę Panią Ministrę o przekazanie informacji o tym, czy planowane jest uwzględnienie w przepisach dotyczących sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025 zmian w zakresie wysokości subwencji oświatowej naliczanej na uczniów w edukacji domowej, w szczególności czy planowane jest zwiększenie liczby uczniów, do których stosuje się wskaźnik przeliczeniowy 0,8 lub czy rozważane jest przywrócenie jednolitego wskaźnika przeliczeniowego na wszystkich uczniach korzystających z edukacji domowej, niezależnie od liczby uczniów uczących się w tej formie w danej szkole i niezależnie od stosunku liczby tych uczniów do liczby uczniów uczących się stacjonarnie w danej szkole.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak
Rzeczniczka Praw Dziecka

³ Zob. np. W. Kuta, *Spór o podział subwencji oświatowej. „Samorzady skalpują edukację domową”*, „PortalSamorządowy.pl” z 9 lutego 2024 r., <https://www.portalsamorzadowy.pl/edukacja/spor-o-podzial-subwencji-oswiatowej-samorzady-skalpuja-edukacje-domowa,522866.html>, dostęp: 9.08.2024 r.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	462312.1545165.2741074
Sygnatura dokumentu	ZEW.422.12.2024
Data dokumentu	2024-08-11
Skrót dokumentu	779F639C5B78CE25F80633D46C2DAA2CA61D1FA4
Wersja dokumentu	1.12
Data podpisu	2024-08-11 15:50:57
Podpisane przez	Monika Horna-Cieślak Rzecznik Praw Dziecka

EZD 3.124.8.8.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 2 stycznia 2015 roku wprowadzającym w Biurze Rzecznika Praw Dziecka system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, pismo podpisane elektronicznym podpisem kwalifikowanym nie wymaga podpisu własnoręcznego jako właściwie zatwierdzone w systemie teleinformatycznym BRPD.